

จากนั้นกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่และลักษณะการให้บริการ ผู้ศึกษาได้คำนวณตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละเขตพื้นที่และลักษณะการให้บริการ มาคูณจำนวนประชากรแต่ละชั้นแล้วหารด้วยจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น ดังนี้ (ไพศาล วรรคํา. 2556 : 101)

$$\text{สูตร } n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

N_i คือ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่และลักษณะการให้บริการ

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N_i คือ จำนวนผู้สูงอายุในแต่ละเขตพื้นที่และลักษณะการให้บริการ

N คือ จำนวนผู้สูงอายุทั้งหมดที่ได้รับเบี้ยยังชีพ

แทนค่าจากสูตร ตัวอย่าง เช่น จำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง เขต 1

$$\text{สูตร } n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

$$n_i = \frac{238 \times 298}{585}$$

$$n_i = 121 \text{ คน}$$

กลุ่มตัวอย่างในเขตที่ 1 เท่ากับ 121 คน ผลการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่และลักษณะการให้บริการ แสดง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนประชากรผู้สูงอายุและกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะการให้บริการ	ประชากรผู้สูงอายุ (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	รับเอง	ผู้อื่นรับแทน	ประชากรทั้งหมด	รับเอง (คน)	ผู้อื่นรับแทน (คน)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (คน)
1	234	64	298	95	26	121
2	210	77	287	86	31	117
รวม	444	141	585	181	57	238

ที่มา : (ทะเบียนข้อมูลผู้สูงอายุเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า. 2556)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาเลือก จำนวน 238 คน เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาคั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ(Check lists)ประกอบด้วย จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ เขตพื้นที่การบริการ และลักษณะการให้บริการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบียดังชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เพื่อใช้ในการวัดระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบียดังชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กรอบแนวคิดของ ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและแนวทางปฏิบัติงานในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย

การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 เป็นแนวคิดหลักในการสร้างข้อคำถามโดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ
2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ
4. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการเบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาคำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบสามารถให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

2.3 สร้างข้อคำถามและนำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบ แนะนำให้แก้ไข ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะแต่ละด้าน โดยใช้สูตร IOC (Index of Congruence) โดยแบ่งเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2556 :269)

ให้คะแนน +1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยผู้ศึกษาได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้อง ของข้อคำถาม ได้แก่

1.1 นางคณิณนิตย์ ปักเขตานั่ง วุฒิกการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

1.2 นางสาวสิรินาฏ กางโหลน วุฒิกการศึกษา ค.บ. สาขาภาษาไทย, ค.ม. หลักสูตรการเรียนการสอน ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนบรืออำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

1.3 นางรุจิรา สระคำ วุฒิกการศึกษา ค.ม. (การวัดผลและประเมินผล) ตำแหน่ง ครู ค.ศ.3 โรงเรียนป่าแดงหนองฮู โนน ไทย อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล

2. นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่ง

3. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับองค์การบริหารส่วนตำบลคู่มือ อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อได้ระหว่าง .3009 - .8535 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค(Cronbach's Alpla Coefficient)(บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ได้เท่ากับ .9041

4. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาก่อนนำไปจัดพิมพ์เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาลบแบบสมบูรณ์ไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษานำหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึงนายกเทศมนตรีตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตั้งผู้ช่วยศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการชี้แนะทำความเข้าใจให้กับผู้ช่วยศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการเก็บข้อมูลดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 238 คน ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินการ 2 วิธี คือ ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง และอีกส่วนหนึ่งจากผู้ช่วยศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาด้านการมองเห็น หรือการเคลื่อนไหว ผู้ศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่แบบสอบถามกำหนด

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าครบถ้วนตามจำนวนแล้วนำไปดำเนินการตามขั้นตอนการศึกษาต่อไป

4. การจัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. ระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบียดังชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดค่าคะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

3. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปแปลความหมายของคะแนน โดยกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545:100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้สูงอายุอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบี่ยงชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมานจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการทดสอบที (Independent Simplest -test)

5. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบี่ยงชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมานจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณาคความ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence หรือ IOC) โดยจะเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป ซึ่งคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้ (ไพศาล วรรค้ำ. 2556 : 269)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) ซึ่งคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้ (ไพศาล วรคำ. 2556 : 303)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าอำนาจจำแนก
 X แทน คะแนนของข้อที่หาค่าอำนาจจำแนก
 Y แทน คะแนนรวมของทุกข้อ

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 ; อ้างอิงในบุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{N}{(N-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่น
 N แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 $\sum S_i^2$ แทน ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ
 S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งหมด

2. สถิติวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณร้อยละได้จากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2556 : 291)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) สูตรการหาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2556 : 291)

$$\text{สำหรับกลุ่มตัวอย่าง } \bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ เป็นค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างและค่าเฉลี่ยของประชากรตามลำดับ
 N เป็นจำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างและประชากรตามลำดับ

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาได้จากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ. 2556 : 324)

$$\text{จากสูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X - \bar{X})^2}{n - 1}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบียดงชีพของเทศบาลตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้คือ t-test (Independent Sample) ประเภท $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ แบบ Pooled Variance (ไพศาล วรคำ. 2556: 351)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{s_p \sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบ t
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1, 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2
 n_1, n_2 แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1, 2

3.2. ข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการบริการเบี้ยยังชีพของเทศบาลตำบลสันป่า อำเภอดุสิต จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา และแจกแจงความถี่ แล้วนำข้อมูลมาสรุปในเชิงพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY